

Preiskava v premogovnem ozemlju.

POŠASTNE RAZMERE V MELLONOVEM KRALJESTVU

V pittsburskem okraju se je pričela preiskava glede premogarske stavke in glede splošnih razmer. Trabanti Mellona si prizadevajo sabotirati razkritje gnilega gospodarstva. — Skebi imajo dolgove mesto plač.

PITTSBURGH, Pa., 24. feb. — Kot skebi zaposleni neorganizirani premogarji Pittsburgh Terminal Coal Corporation in Pittsburgh Coal Co., kojih glavni lastnik je zakladniški tajnik Andrew Mellon s svojo družino, so dobili včeraj potom preiskave senatnega komiteja prvokrat priliko, da javno razpravljajo o svojem ničvrednem položaju. Iz njih navedb je bilo razvidno, da morajo stanovati ne le v bednih barakah, ki so polne vsakovrstne mrčesi, da nimajo le nevrjetno slabih delavskih pogojev, temveč tudi, da so koncem tedna brez denarja. Kompanijske prodajalne jim napravijo take račune, da jim v najbolj ugodnih slučajih ostane le še par dolarjev. V številnih slučajih so pa še zadolženi.

Nadalje se je ugotovilo, da so v taboriščih Mellonove Pittsburgh Coal Co. vse mogoče beznice. Pod pokroviteljstvom najvišjega prohibicijskega uradnika dežele cvete prodaja žganja in brozge in tudi distilacija žganja.

Ni bilo posebno lahko ugotoviti teh dejstev potom izpovedi prič, a posrečilo se je senatorjem Robertu F. Wagnerju iz New Yorka, Button Wheelerju iz Montane, W. Pine-u iz Oklahome premagati pojavljajoče se težkoče z dobro voljo in precejšnjim naporom.

Velekapitalist in prijatelj Mellona, senator Jesse Metcalfe iz Rhode Islanda, ni prišel ter se opravičil z boleznijo. Senator Frank Gooding iz Idaho je posloval kot predsednik. Komitej je moral včasih gaziti globoko blato, da dospe do barak in taborišč stavkajočih in zaposlenih sužnjev premogarskega trasta, in to, kar je videl včeraj na eni sami poti, bi zadostovalo, da se napiše cele knjige o izkoriščanju, zatiranju in gnilem gospodarstvu lastnikov premogovnikov. Žene in otroci žive v najbolj globoki bedi. Možje morajo po cele tedne delati skoro zastoj, dočim rastejo dohodki podjetnikov do skoro nezasišanih višin.

Podkomitej senatnega trgovskega komiteja je dospel včeraj zjutraj v Pittsburgh ter se je takoj lotil dela.

Kmalu po dohodu sta komitej obiskala D. A. Morrow, predsednik Pittsburgh Coal Co., največje družbe za mehki premog, in Horace Baker, predsednik Pittsburgh Terminal Coal Corporation. Ta dva zastopnika Mellona, resničnega gospodarja celega ozemlja, sta izjavila, da nimata ničesar proti preiskavi, ki temelji, kot znano, na sklepu zveznega senata, da pa ne smejo priti znjimi zastopniki United Mine Workers.

Ta izjava premogarskih baronov "je bila položena ad acta". Senatorji so večinoma navezani na migljaje, katere dobivajo od unijskih uradnikov, ki natančno poznajo razmere. Bosi skušajo pri različnih drugih prilikah sabotirati preiskavo. Takoj prvi dan pa niso prišli daleč s svojimi prizadevanji.

Med zaslišanja skebov glede mezd in življenjskih pogojev so se vmešavali predelavci in kompanijski uradniki ter skušali na vsak način vplivati na odgovore.

Hoover se je izrekel za izvedenje prohibicije.

WASHINGTON, D. C., 24. feb. možnim kandidatom. — Naša deželna republikaška predsedniška nominacija, se je včeraj izjavila proti preključi prohibicijskega plemenit v svojih motivih in dalekosežen v svojih ciljih, — je reje neje prohibicije. Izjava je bila odgovor na vprašanje polo senatorja treba izvesti na konstruktiven način, ki je bila poslana vsem čin.

KAJZERJEV SVAK BO IZGNAN

Ker je bil Subkov aretiran radi napada, se je izpostavil nevarnosti deportiranja. — Subkov ni mogel pokazati nikakega potnega lista.

BERLIN, Nemčija, 24. febr. — V teku čem in štiridesetih ur bo odločil urad za inozemce, če je mogoče dovoliti Aleksandru Subkovu mlademu možu princesinje Viktorije iz Schaumburg-Lippe, sestre prejšnjega kaiserja Viljema še nadaljni obstanek v Nemčiji.

Subkov, ruski begunec, ki je bil nekoč mornar in profesionalen plesalec, je bil včeraj obsojen na globo, ker ni imel dovolj listin, da dokaže svoje zakonito bivanje v deželi. In nima nikakega potnega lista, ker mu ga ni hotela dati ruska sovjetska vlada. Vseled tega je mož brez dežele, dočim je štants njegove žene, princesinje, zmeden vseled dejstva, da je postala nominalno Rusinja vsled svoje poroke.

Oblasti so razmišljale o vprašanju, če naj izženejo Subkova kot nezaželjivega tujca radi številnih eskapad v Bonnu, ki so pričele vzbujati neugodno pozornost. Najnovejši obtožba proti njemu se glasi, da je pobil do nezvesti nekakega kavarniškega pikola, ki ga je razsrdil.

Subkov je povedal policiji, da je le potisnil dečka proč, ko ga je našel, da prisluškuje naokrog, a očividci so izjavili, da je sunil Rus dečka v željst s tako silo, da je deček omahnil na stol. Subkov je bil izgnan iz dotičnega prostora od razjarjenih gostov. Bil je aretiran, a pozneje oproščen.

Princesinja je bila vsled prehlada ovirana, da ni spremljala svojega moža v kabaret, kjer je že pogosto poprej vzbudil ogorčenje gostov vsled svojega neslanega obnašanja.

Poroki tri in šestdeset let stare princesinje tekom preteklega novembra se nasprotovali njen brat, prejšnji kaiser in drugi člani prejšnjih nemških vladarskih družin. Pred kratkim pa je izjavila princesinja, da se dobro razume s ostalimi člani svoje družine in da se namerava s svojim možem nastaniti v Berlinu.

Beograjska kriza končana.

BEOGRAD, Jugoslavija, 24. feb. Beograjska ministrska kriza je bila včeraj končana s koalicio. Vučković je zopet ministrski predsednik, kot načelnik vladnega bloka radikaleev, demokratov, slovenskih klerikaleev in mohamedancev. Marinković je dobil zopet mesto zunanjega ministra, a radi njegove bolezni bo vodil posle demokrat Šumenković.

Francoska zbornica odobrila trgovske pogodbe.

PARIZ, Francija, 24. februarja. Poslanska zbornica je včeraj odobrila celo vrsto trgovskih pogodb, katere je sklenila francoska vlada z Nemčijo, Italijo in Švico.

Nova trgovska pogodba med Francijo ter Belgijo-Luksemburško, ki je stopila na mesto starega, že 40 let veljavnega dogovora, je bila včeraj podpisana v ministrstvu za znanje zadeve.

AVSTRIJSKI PARLAMENT IN NEMŠKE MANJŠINE V TIROLU

Dunajska poslanska zbornica je pojasnila trpljenja južne Tirolske. — Parlament je soglasno izjavil svoje simpatije nemški manjšini v Italiji.

DUNAJ, Avstrija, 24. feb. — Pritožbe Južne Tirolske proti italijanski administraciji so prišle včeraj na vrsto v avstrijskem parlamentu in na temelju tega zaslišanja je parlament proglasil svoje simpatije s tamošnjimi Nemci kot zatiranimi brati in tlačeno manjšino.

Predmet proračuna je bil na dnevnem redu, ko je vstal poslanec Golb. Član stranke kancelarja Seipela, ter navedel v dolgem govoru krivice, katere morajo prenašati Tirolci. Vse govor so vsi poslalski s simpatično pozornostjo ter vpriporili ob koncu dolgo ovacijo.

Vprikrat v številnih mesecih so pozabili poslanci na svoje strankarske difference ter so vpriporili do zadnjega moža neformalno demonstracijo. Predsednik parlamenta, Herr Miklas, je oficijelno priznal demonstracijo, ko je izjavil, da jo bo vpisal v poslovnik.

Potem ko je sedel poslanec Kolb so dali govorniki raznih strank izjavo istim čustvom kot navedljajo kancelarja Seipela. Kancelar Seipel sam je vstal nato ter rekel v enem najbolj odkritih govorov svoje karijere, da čuti Avstrija v svojem sren breme zatiranja, katerega trpe Nemci, ki so bili samovoljno pripisani Italiji od mirovnih pogodb.

Avstrija se ne more in se ne bo vmešavati v domače zadeve katere druge dežele, — je rekel, — a ima pravico razpravljati o njih v redno izvoljenih zastopstvih na javnih zborovanjih.

Avstrija je prosta in neodvisna dežela, v kateri se priznava prosti govor, — je rekel nadalje. — Ne more se obrniti na Ligo narodov in se tudi ne more lotiti vprašanja južne Tirolske direktno z Rimom, — je pojasnil, — vendar pa se zanaša na nekaj, kar je višje kot so mednarodne pravice in tradicije, — namreč na vest sveta.

Seipel odgovoril na protest Mussolinija.

DUNAJ, Avstrija, 23. febr. — Zvezni kancelar Seipel je odgovoril italijanskemu poslaniku na protest Mussolinija glede govora tirolskih poslancev, da ne pripada jo dotični poslanci kabinetu in da nima vlada polnomoči, da bi omejal prostost govora v parlamentu.

BIVŠI TAJNIK COLBY BI SE RAD LOČIL

Prejšnji francoski predsednik Millerand je zastopal tožbo prejšnjega ameriškega državnega tajnika Colbyja pred pariškim sodiščem.

PARIZ, Francija, 24. februarja. Prejšnji francoski predsednik, Aleksander Millerand je zastopal slučaj Bainbridge Colbyja, prejšnjega ameriškega državnega tajnika v procesu za ločitev zakona proti Mrs. Colby v versailskem sodišču.

Mrs. Colby ni bila zastopana.

V svojem govoru pred sodiščem je rekel M. Millerand, da je delal kapriciozni temperament Mrs. Colby življenje naravnost nezno za njenega moža. Navedel je odstavke iz dveh novel Mrs. Colby, namreč Green Forest in Black Steam v naporu, da dokaže, da je skušala pisateljica smešiti svojega moža in predsednika Hardinga.

Navedel je tudi pisma Mrs. Colby v dokaz njenega "kapricioznega temperamenta", o katerem je rekel M. Millerand, da je dovedel njeno mežo do tega, da je posikal pribežališče v Franciji, kjer hoče pričeti z novim življenjem. Mrs. Colby je baje sama predlagala ločitev leta 1925.

Kot običajno v takih slučajih, bo objavljena razsodba šele v štirinajstih dneh.

Bainbridge Colby je bil državni tajnik pod predsednikom Wilsonom ter je bil eden glavnih odvetnikov dežele skozi dolgo vrsto let. Izprva je bil aktiven v republikanski stranki, a se je nato pridružil Rooseveltovim progresivcem. Pozneje pa je stopil v demokratsko stranko ter je postal intimen sodelavec predsednika Wilsona.

Mr. in Mrs. Colby imata dve odrasli hčerki.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali našo za neshljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire
Din. 1,000 \$ 18.40	Lir 100 \$ 5.90
Din. 2,500 \$ 45.75	Lir 200 \$ 11.50
Din. 5,000 \$ 91.00	Lir 300 \$ 16.95
Din. 10,000 \$ 181.00	Lir 500 \$ 27.75
Din. 11,110 \$ 200.00	Lir 1000 \$ 54.50

Nahajala po hrzlojavnem planu izvršujemo v najkrajšem času na računano za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4687
NEW YORK, N. Y.

MORILEC PISMENO PRIZNAL SVOJE ZVERINSKO DEJANJE

Morilec guvernante je priznal umor. — Pisal je, da je najprej pretepel Miss Brown do nezvesti, jo nato polil z gazolinom ter prižgal. — V pismu je poslal dva bonda po tisoč dolarjev ter \$500 gotovine.

Anonimno priznanje, ki kaže vse znake, da je pristno, je spravilo nov in razburljiv element v lov na morilca Miss Margaret Brown, 41 let stare guvernante, katero so našli polito z gazolinom in gorečo pozno v ponedeljek ponoči na samotni cesti med Bernardsville in Morristown, N. J.

Vsled priznanja, katero je dobil po pošti policist Thomas Pary iz Bernardsville, je bilo opaziti včeraj zvečer splešno ozračje pričakovanja krog policijskega glavnega stana v New Yorku, kjer so se vršila ves včerajšnji dan posvetoovanja.

Priznanje, o katerem so prepričane oblasti, da je pristno, je bilo odano na pošto v torek popoldne v Newarku. Bilo je pisano s svinečnikom na čeneni papir. To priznanje, v nadaljni znak pristnosti, sta spremljala dva bonda po tisoč dolarjev in \$500 v gotovini. O teh stvarih je rekel pisec, da jih je vzel Miss Brown, potem ko jo je pretepel do nezvesti in namočil z gazolinom njeno obleko ter jo zažgal.

Pozno včeraj popoldne je objavil inšpektor Carey, da so identifikirali oba bonda iz serijskih števil in da ju je dvignila v ponedeljek Miss Brown iz neke banke v Wall Streetu.

Ugotovljeno je bilo tudi, da je istega jutra, — le nar ur pred svojo smrtjo — dvignila \$500 iz Bank of Savings na 22. cesti in četrti Ave. v New Yorku, vsled česar je ostalo v dotični banki le še \$16.

Iz priznanja je razvidno, da je bil morilec Miss Brown pijanec, ki je sedaj prevzet od kesa nadri o tem, da se je učil za zdravnika, kar bi seveda poudarilo policijsko teorijo, da je bila Miss Brown omamljena predno je bila sežgana. Morilec je tudi rekel v svojem pismu, da jo je prosil, naj se poroči z njim in da jo je umoril šele potem, ko ga je ona zavrnila.

Čeprav ni hotel inšpektor Carey objaviti imena banke, iz katere je dvignila Miss Brown dva bonda v ponedeljek zjutraj, se je izvedelo vendar od policije v New Jersey, da je ta trdka Forbes & Co. Miss Brown je imela še nadaljne štiri bonde po tisoč dolarjev, katere je pustila v oskrbi dotične banke.

Mr. in Mrs. Colby imata dve odrasli hčerki.

RAJŠI ŽIVLJENJE KOT PA ROKO

Charles Cook Paulding, železniški eksekutivni uradnik in nečak Depewa, je preprečil operacijo. — Ustavljenje krvi v roki bo imelo za posledico kap, — pravi jo zdravniki.

Zdravniki so včeraj zvečer še vedno skušali pregovoriti Charlesa Cook Pauldinga, podpredsednika New York Central železnice, in nečaka Chauncey M. Depewa, da se podvrže amputaciji desne roke, katero se smatra za potrebno, da se reši njegovo življenje. — Mr. Paulding, ki je star šestdeset let in ki se nahaja od pondelika v neki newyorški bolnici, pa je dosedaj odklonil sprejem zdravniškega nasveta.

Rajše umrem, kot da bi bil pohabljen, — je baje rekel Mr. Paulding — in operacija je bila vsled tega preložena.

Domnevalo se je včeraj v bolnici, da bo Mr. Paulding privolil v operacijo, vendar pa se je glasilo, da je ostal odoren.

Mr. Paulding je sporočil včeraj iz bolnice potom dr. Coleva, "da se počuti še precej dobro in da upa na skorajšnje okrevanje". Edini komentar dr. Coleva se je glasil, da je stanje Mr. Pauldinga "v teh razmerah" prilično dobro.

Medtem pa se je uporabilo električno masažo, da se odnemo stanju, ki je posledica arterijske tromboze ali krvnega zamaška v gorenjem delu roke, ki je povzročil prekinjenje cirkulacije krvi.

Nevarnost njegovega stanja je deloma posledica njegove starosti in prekinjenj kroženja njegove krvi bo imelo mogoče za posledico kap. Glasilo se je, da nima nobene mrzlice in nobenih drugih nevarnih simptomov. Odsotna je tudi splošna anemija.

Pogum Mr. Pauldinga je bil razviden včeraj, ko je poklical svojega tajnika ter vstrajal pri tem, da dikтира več pism v bolnici. Trpel je dva meseca na ustavljenju krvotoka, a šele v ponedeljek je spoznal resnost svojega položaja.

V ponedeljek je šel Mr. Paulding na delo kot nujadi, a je bil prisiljen zapustiti svoj urad. Odšel je v bolnico še isti dan, potem ko ga je pregledal njegov osebni zdravnik, dr. David Gillespie.

Požar vzel delo 300 ljudem.

CAMDEN, N. J., 24. februarja. Voč kot 300 delavcev je izgubila včeraj svojo službo, ko je uničil požar Varoma poslope, v katerem so se nahajale številne delavnice.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers.
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI

Včeraj smo odpremili v domovino XXXX. pošiljatev za Dom slepih. Pošiljatev tvorijo prispevki sledečih rojakov:

Jos. Ban, R. F. D. 1, Box 25, Poplar Bluff, Mo.	\$ 1.25
Joe Podkrajnik, R. 2, Enumclaw, Wash.	\$ 1.00
Pany Babic, 616 Bluff St., Joliet, Ill.	\$.25
Jakob Skala, 118 Maple St., Chisholm, Minn.	\$ 2.00
K. Pfeiffer Premium P. P. 40, New Rochelle, N. Y.	\$ 5.00
Frank Miglich, 64 Prospect St., Struthers, O.	\$.50
Blaz Erzen, 112 B. St., Saginaw, Mich.	\$ 1.50
Ig. Oražen, 1410 Jefferson St., Butt, Mont.	\$ 1.00
Stef. Lepič, R. F. D. 5, Ottawa, Ill.	\$.50
Jos. Puteel, P. O. Box 12, Niagara, Wis.	\$.25
J. Rolih, Box 6, Kinzua, Pa.	\$ 1.25
Mathew Bole, State Sanitarium, Hamburg, Pa.	\$.50
John Temec, R. D. 2, Box 115, Johnstown, Pa.	\$ 1.00
Jehn Kebe, Box 36, Me. Intyre Pa.	\$ 5.00
John Walter, R. 6, Neosha, Mo.	\$.50
ino Alich, Mt. Ephraim, N. J.	\$ 1.50
Er. Rajk, Box 252, Silver Springs, N. Y.	\$ 1.00
Anton Penko, Box 27, Milburn, W. Va.	\$.50
Jos. Boyt, Box 267, Glen Carbon, Ill.	\$.50
Louis Rozich, Box 654, West Newton, Pa.	\$ 2.00
Neimenovani, Lore City, Pa.	\$.50
Alex Premru, 3 Neptun Ave., So. Norwalk, Conn.	\$ 1.00
Math Zagay, Camp 15, Wassa, B. C.	\$ 1.00
Joe Obreza, 402 So. 7th St., Marquette, Mich.	\$.50
Anton Rolih, Kane, Pa.	\$.75
Joe Wise, Box 4, Red Star, W. Va.	\$ 2.00
Rose Smolley, 3030 Savoy St., Detroit, Mich.	\$ 1.00
Jos. Vesel, 411 So. Baystone St., Los Angeles, Cal.	\$ 1.00
Fr. Laurich, 2246 Blue Island Ave., Chicago, Ill.	\$ 1.00
Anton Erman, 498-55 Ave., West Allis, Wis.	\$.50
L. Hribar, Bear River, Colo.	\$ 2.00
Fr. Gerbetz, R. F. D. 10, Lake Lynn, Pa.	\$.75

Skupaj... \$39.00

Kot je razvidno iz poročila našega zastopnika J. Remsa, ki je bilo pred kratkim objavljeno v Glasu Naroda, se bo v kratkem nekaj konkretnega ukrenilo, da dobe slepi zaželeni in toliko potrebni dom.

Načelnik ljubljanskega magistrata Mr. Zarnik nam je obljubil v kratkem času poslati izerpno poročilo o nabranem denarju in o akciji, ki mora dovesti do zaželenega cilja.

Kot nam je zatrdil naš zastopnik, bodo tudi tamošnje okrajne in državne oblasti morahno prisiljene prispevati v to svrhu in čimprej uresničiti idejo, katero so sprožili ameriški Slovenci ter se s presenetljivo požrtvovalnostjo zanjo zavzeli.

HOOVERJEVA IZJAVA

Kot smo pred kratkim poročali, je vprašal senator Borah vse one može, ki pridejo vpoštev kot predsedniški kandidati, kaj mislijo o prohibiciji.

Desetaj sta mu odgovorila dva ali trije, predvčerajšnjim je pa pojasnil svoje stališče Herbert Hoover, ki pride najbolj resno vpoštev kot kandidat republikanske stranke.

Kot se je že vnaprej domnevalo, odgovori nikakor ni so točni. Tudi Herbert Hoover je skušal krog ovinka.

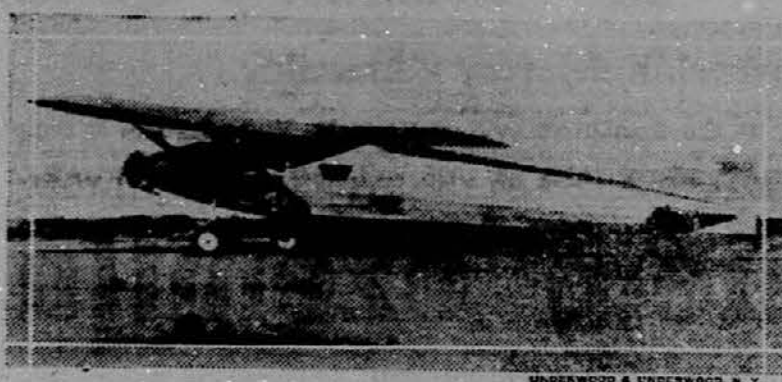
Kot mož, ki mu bo najbrž poverjena predsedniška kandidatura, ni mogel drugače odgovoriti, kot da je treba izvajati obstoječe postavbe. Nadalje je pozabil povedati, kakšno stališče bi zavzel napram prohibiciji, če bi ga narod poslal v Belo hišo.

V enem oziru je pa šel malo dalje kot njegovi sovrstniki. Rekel je namreč, da je prohibicija socijalni in gospodarski eksperiment, temelječ na plemenitih motivih in streneč po dalekoséžnih ciljih.

S tem se je javno postavil na stran prohibicijonistov. Herbert Hoover se moti, če se sedaj označuje prohibicijo kot poskus.

Da, prohibicija je bila poskus, toda le leta 1920, ko je bila uveljavljena, pa se je poskus še isto leto temeljito izjedil.

ZENITH ALBATROS

se imenuje aeroplan, s katerim bodo skušali ameriški letalci Rocheville, Peterson in Reed poraziti vztrajnostni rekord, ki znaša 52 ur. Seboj bodo vzeli v zrak 1315 galon gazolina in 60 galon olja.

Novice iz Slovenije.

Gradba kokrskega mosta.

Vprašanje rekonstrukcije železnega mostu Jezerske državne ceste čez Kokro med Kranjem in Primorskem je stopilo v odločilno fazo. Ljubljanska gradbena direkcija je desegla odobritev proračuna v iznosu 1.481.596.10 dinarjev ter je razpisala za 28. februar prvo javno pisarno ofertalno licitacijo. Novi most bo železobetonske konstrukcije.

Sedanj most, ki je bil zaradi svoje nad 40 meterske globočine znamenitost kranjske meterske globočine, znamenitost kranjske okele, je že zelo odpovedal svojem namenu in je bilo v bližnjem času pričakovati, da bo zaradi nevarnosti promet čezenj sploh prepovedan. Zaradi tega je gradnja nove konstrukcije nadvse potrebna.

Tragedija nesrečne ljubezni.

9. februarja se je v Kranju odigrala ljubezenska tragedija, katere žrtvi sta Josip Toni, 31-letni sin velugledne ljubljanske rodbine, in njegova izveljenka, 25-letna Gizela Bernardijeva doma iz Kranja.

Iz Ljubljane, kjer je bila Gizela službenica kot kuharica sta se nesrečna zaljubljenca pred dnevi odpeljala z avtomobilom v Kranj in se nastanila v hiši Gizelinih staršev. Kaj se je med njima odigralo v teh zadnjih dneh ni znano, 9. febr. popoldne, ko sta bila sama doma, sta se odločila, da skupno odideta v večnost.

Proti večeru, okrog pol 18. je Poličar, najemnik v I. nadstropju, čul detonacijo dveh strel, ki sta zaporedj odjeknila spodaj v Bernardijevi kuhinji. Hitel je pogledat in nudit se mu je pretresljiv prizor.

Ob mizi je ležala Gizela s prestreljeno glavo, za mizo pa je kleče slonel Josip, z obema rokama opri ob klop, istotako s prestreljeno glavo.

Tako je bil v hišo poklican zdravnik dr. Glebočnik, ki pa je zamagal ugotoviti le smrt obeh mladih ljudi. Na mizi je ležalo poseljavno pismo napisano od obeh z enako vsebino, da odhajata spoznavno v večnost in da naj jima starši vse odpustijo. Trupli obeh pokojnikov sta bili končno prepeklani v mrtvašnico.

Ta nepričakovano ljubezenska tragedija je v Kranju in Ljubljani, kjer se je žalostna novica doznala tekom večernih ur, vzbudila splošno sočutje s pokojnikom kakor tudi z bridko prizadetimi roditelji in sorodniki.

Smrtna kosa.

Na Jesenicah je umrla v visoki starosti 85 let Ivana Hribarjeva, rojena Obreša.

V Sv. Florianu pri Rogateu je umrl te dni na svojem domu kot žrtev dolgotrajne zavratne bolezni Ivan Plavčak, vojni invalid in uradnik pri sreskem glavarstvu v Šmarju pri Jelšah, komaj 30 let star.

Dne 8. febr. je umrl v Ljubljani Viktor Kepa, upokojeni stotnik iz Celja v 46. letu starosti.

Te dni bodo ekshumirali na celjskem mestnem pokopališču Karla Lasza, bivšega posestnika v Celju, ter ga prepeljali na željo pred kratkim umrle žene v Gradec. K. Lasz je umrl v Celju leta 1921.

Samomor simpatične mladenke na Jesenicah.

8. februarja so stranke v hiši posestnika Cirila Bajžija slišale iz sobe, ki jo ima v najemu kolodvorski restavratorec Rudolf Oswald za svoje uslužbenke, belesne klice na pomoč. Ko so stranke vdrle v sobo, so našle na tleh v smirnih Erkih se zvijajočo blagajničarico kolodvorske restavracije Anico Kolanovo, doma iz Zagerja ob Savi. Poklicani zdravnik dr. Kogoj z Jesenic, ki je ugotovil zastupljenje z lizolom, kateremu je bilo primečano žganje, je storil vse, da bi rešil nesrečnici življenje. Mladenka je po težkih mukah izdihnila. Stara je bila 20 let ter izredno lepo in simpatično dekle. Povsod, kjer so je poznali, je bila priljubljena. V svoji službi je bila marljiva in vestna.

Poskus samomora v Tivoliju.

11. februarja ravno okrog polnoči, je stražnik, patrolirajoč v Tivoliju, našel pri Jakopičevem paviljonu mladeniča, ležečega na tleh in zvijajočega se v krčih. Pristopil je k njemu in uvidel, da je fant zavil lizol.

Stražnik je takoj alarmiral rešilno postajo in avto je mladega obupanca jadno prepekljal v bolnico, kjer so mu izprali želodec in upajo, da bo fant ostal pri življenju.

Mladi obupanec je France Pečnik, rojen 1905, stanovalj v Zgornji Šiški 100.

Herbert Hoover

Veliko izprtje na Švedskem.

STOCKHOLM, Švedska, 24. feb. Zveza podjetnikov je določila na dan 5. marca za pričetek izprtja vseh delavcev v žagah in žveplarskih industrijah. Izprtje bo posledica nekega meznega spora. Že sedaj stavlja 17.000 gozdarjev in štiri tisoč rudarjev.

Minoriteta merodajna v Japonskem parlamentu.

TOKIO, Japonska, 24. febr. Ker so dobile pri zadnjih volitvah vladne stranke le pet glasov več, ne nad opozicijo, je odvisna odločitev pri vseh važnih sklepih od takozvanih "proletarskih skupin", ki drže tehnično z 23 glasovi.

POWER SHOW

February 20-25-1928
9AM 6PM

Na letni Razstavi Električne Sile, ki je sedaj v naših Irving Place and Fifteenth Street izložbah, od 20. do 25. februarja, je razstavljenih veliko električnih novosti. Nobene vstopnine.

Razstavljeni so električni motorji, kontrolni aparati, prenosna orodja, orodje za struženje, orodje za likanje podov, priprave za zračenje in obdelavo ter razne druge potrebščine za električno silo.

held in the showroom of
The New York Edison Company
Irving Place & 15th Street
no admission charge

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Zegeneten umor nogometaša.

Iz Subotice poročajo, da je bil izvršen desedaj še nepojasnjen umor, ki je vzbudil v mestu splošno razburjenost. Po nogometni tekmi je znani nogometaš N. Szabo odšel z nekaterimi svojimi tovariši v gostilno. Pri mizi se zmerno pili in se prijateljsko pogovarjali. Pod noč so zapustili gostilno in Nikola Szabo se je sam vračal domov. Nekateri umori so ga med potjo napadli trije neznan maskirani roparji. Eden ga je udaril po glavi tako, da je nesrečnega takoj obkolila kri. Vendar pa ni izgubil poguma in se je postavil v bran. Napadaleci se pa potegnili nože in igrala večkrat prebodli. Težko ranjen je obkolil Szabo na cesti v mlaki krvi in nezavesten, morilec Elizabeta Skof. Rojena je bila v so na pobegnili. Mimoidoči meščani so ga našli in ga odnesli v bolnico, kjer je kmalu nato umrl.

Policija je takoj uvedla strogo preiskavo, vendar, merilec še ni izsledila.

Domneva se, da gre za osvetlo. Szabo je bil eden najboljših nogometašev in je imel mnogo zavistnikov. Ni izključeno, da je umor pripravil kak njegov tekmeec v nogometu.

Nevarna vlomilka in pustolovka.

Pred dnevi je dospela s Sušaka v Dugo Reko pri Karlovcu neka mlada ženska, da bi dobila službo v tamošnji tovarni. V tovarni je pa tedaj izbruhnila stavka in delo je bilo ustavljeno. Neznanka

ni dobila službe. Pretila ji je beda in glad, zato je šla k neki odlični gospej v Dugi Resi in se ji predstavila za novo nastavljeno učilico v Dugi Resi Mileno Dobree. Prosila jo je, naj ji posodi 60 dinarjev, katere ji bo vrnila takoj po prejemu predplačila na sreskem poglavarstvu. Gospa ji je denar posodila, Milena Dobree je pa isti dan izginila. Odšla je v Karlovec in tu nadaljevala svoje pustolovščine. Neki družini se je predstavila kot nova poštna uradnica, premeščena v Karlovec. V tej hiši se ji je posrečilo ukrasti nov zenski zimski plašč. Na prijavo obkolila je v Dugi Resi so sleparko aretirali in zaprli. Policija je ugotovila, da se pustolovka piše v resnici. Test. Starši so ji kmalu umrli in Elizabeta se je začela potepati po svetu. Preiskava je tudi dognala, da je Elizabeta premetena pustolovka in najbrž tudi špijanka. Odpekljali so jo iz Karlova v Zagreb, kjer bo ponovno zaslišana.

Božji služabniki se koljejo med seboj.

KANSAS CITY, Kans., 24. feb. Iz belnice v Texarkana, Ark., kamor so ga spravili z dvema težkima ranama, je obkolil pastor Simms potujočega pridigarja Rev. Pearsona, da je skušal umoriti njega in njegovo ženo, da se polasti njegove cerkve.

Pearson, katerega je pošteno prepekl, se nahaja v ječi.

Sovjetska produkcija premoga.

V poročilu na ameriški zavod za metalurgijo je izjavil John A. Garcia, da je število zaposlenih delavcev ter proizvedenih ton v premogarski industriji sovjetske Rusije v zadnjih treh letih poskočilo na dvoje prejšnjega obsega.

Tardieu hoče denar za saharso železnico.

PARIZ, Francija, 24. februarja. Andre Tardieu, minister za javna dela, je podložil poslanski zbornici zakonski osnutek, ki določa 11 milijonov in pol frankov za pokritje študijske stroškov za pripravljanje transaharskega, narčta.

Peter Zgaga

Iz Pariza prihaja tužno poročilo. Neizprosna moda pralpisuje za letošnje poletje daljša krila.

Te zapovedi ne bodo ženske nikaj vesele. Še manj pa moški. Kam, strela božja, bomo znanprej upirali svoje oči?

Ženske se seveda proti novi odredbi. Toda kaj se hoče, ukloniti se ji bodo morale.

Tudi moški so proti nji. Navzlic temu pa goji vsak moški tole skrivito željo: — Ženska moda naj ostane kakoršna je. Samo moja hči, moja sestra, moja žena in moja mati naj se pokore novi pariški zapovedi. Vse ostale ženske naj se pa ne brigajo za najnovejša trapaste določbe pariških modnih diktatorjev.

Ženska je zapeljivo bitje. Le poslušajte, kako me neka rojakinja spravlja v Detroit, Mich.:

"Dragi Zgaga! Ti jake dosti pišeš iz Downtowna, Brooklyna in New Yorka. Tudi mi nisi sanja se ti ne, kaj bi pisal, če bi bil tu v Detroitu. Jam te povabim, da prideš k meni, sem sama svoj boss. Imam lepo Buic Hčko in polno klet ter vsega, kar si poželiš. Če bi bil ti tukaj, bi imelo celo leto dovolj za pisariti. Te pozdravlja čitateljica, ki že dvanaest let čita tvoje kolono."

Poudrba je zapeljiva, kaj ne? Ina pa veliko pomanjkljivost, ki me močno zadržuje.

Čenjena čitateljica je pozabila omeniti, koliko je bila takrat stara, ko je začela brati moje kolono. Če je bila tedaj stara šest ali sedem let, se bom vabila ob prvi priliki z veseljem odzval.

In seveda, tudi svoje ime in naslov mi mora poslati. To je v naglici pozabila.

Kajti Detroit je velik.

Na maskaradi so bile vsakovrstne maske: rojaki preoblečeni v Žide, Tirolece, Arabce, dimnikarje, poliemane itd. Kranjski Janez je bil v gorenjski noši in se ga je čez mere nabral.

Ko je ob treh zjutraj sam koloval proti domu, se je nekaj spel s poliemanom, kateri ga je kratkomalo aretirat in ga odvedel na stražnico.

Kot žakelj nesreče je omahnil Janez v celici na tla in trdno zaspal.

Prebudil se je, ko je bil že beli dan. Po glavi mu je strašno repotalo. Ničesar se ni spomnil, le to je vedel, da je bil zvečer na maskaradi. Začuden je gledal krog sebe. — Presneto, kje pa sem? Kaj so že vsi šli in so mene samega pustili v garderobi?

Počasi so se odprla vrata, in vstopil je policist, ki ga je bil pomoči aretirat, da ga odvede pred sodnika.

— Pozdravljena maskara! — nau je rekel Janez. — Sem mislil, da sem se sam zakasnil, sedaj pa vem, da si tudi ti male zakinkal. Daj larlo doli in tiste poliemanske cape sleči, da bova šla skupaj domov.

Če hočeš presoditi vrednost človeka, preeni, koliko je storil, ne pa koliko je vreden.

Marsikomu bi bilo dosti bolj pomagano, če bi mu ljudje toliko ne pomagali.

Iz Poljske poročajo, da je tam neudoma umrl neki Poljak v starosti 125 let.

V prvič se je poročil, ko je bil star dvajset let. Ko mu je prvo žena umrla, se je poročil z drugo in tretjo, tako da je bil vsega skupaj sto let poročen.

Sto let poročen! Kriz božji! Sto let poročen!

In zatem, ko je bil sto let poročen, je umrl.

Bog mu nebesa daj! Zaslužil jih je!

Ukrajina.

Ob koncu svetovne vojne se je pojavilo ime Ukrajina in se proslavilo z romantično avanturo Petljura. Kaj se je godilo v Ukrajini ni od l. 1918 dalje smo slišali najprej iz nemških poročil in pozneje iz poljskih. Vprašanje Ukrajine je stopilo v zgodovino po zaslugi ruske februarске revolucije in v dobi Kerenjskega že dobilo pečat separatističnega gibanja. Nemška zasedba je podprla ta separatizem in pripravila tla za teorijo samostojne Ukrajine. Hetman Skoropadski je z nemško pomočjo vladal do prvih zmag boljševikov. Nemiri pa niso prenehali niti trenutno. Med samimi Ukrajinci je bil Skoropadski s čim bolj konservativna iz carske šole in kmalu je zmagala nasprotna struja s Petljuro. Vpliv ruske oktobrske revolucije je bil tedaj že premočan, da bi priznala Ukrajina kako vlado generalov, ki so iskali opore v inozemstvu. Po vsi Ukrajini se je vnel boj med Rusi in Ukrajinci, po prvih zmagah boljševikov so se hetmani združili z oficirji stare armade in se borili zoper domačo revolucijo in končno iskali pomoči pri Poljaki. Kani so povečala razne bande, ki so pod vodstvom Balahoviča, Antonova, Mahnoja in drugih plenile po deželi. Mahno je bil anarhist, po povratku iz Sibiri je najnevarnejši poglavar zelenega kadra in kmečkih tolpa; opleni je z njimi velika mesta, napadal nemško armado in ji odvzel mnogo orožja, opleni Odso in brljanski arzenal, Jakaterinodar itd., pobil mnogo Denjikinovih čet, se boril z boljševiki, ki so ga končno premagali. Boj se je vršil pač za najbogatejšo rusko zemljo in Evropa je stegala tja svoje prste. Nemci so vozili žito in še zdaj ne morejo pozabiti Kijeva. Poljakom pa je bila Ukrajina nujna zaveznica v boju z Veliko Rusijo, ki se je po boljševiških zmagah obračala na zapad. Rdeča armada je preplavila Belo Rusijo in Ukrajino in povod je revolucija pregnala pomoške (veleposestnike), oficirje in trgovce. Revolucija v Nemčiji je krah kajzerja sta dala Poljakom toliko časa, da so lahko mislili na odpor, postali so celo ekspanzivni. To lahko razumemo sprito velikanskega osvobodjenja, pa tudi antanta je hitela podpirati Poljsko, ker so vsi poskusi intervencije v Rusiji propadli. Poljaki močan procent mestnega prebivalstva in skoraj vsi dvorci so bili poljski. Minsk ima tudi zdaj poljsko šolo. Ukrajinci pod vlado Petljura so se združili s Poljaki in prodrli spet do Kijeva. Potem jih je Rdeča armada spet pregnala in stisnila Poljake pod Varšavo. Maršal Pilsudski je rešil glavno mesto, odrezal boljševike, ki so se umaknili čez nemško Vzhodno Prusijo zasedel del Bele Rusije in poslal Želigovskega na dannunzijsko v Vilno.

Ukrajinci pa so se v tej vojni

popolnoma razpršili. Petljura je izgubil oblast in obenem milost Poljakov. Mirovna pogodba ga ni upoštevala in vršili so se spet boji z alvor, ki so zapustili sledove na poslopljih in posebno na univerzi. Rusi in Poljaki so si razdelili Ukrajino po starem receptu velesil. Ves boj se je vršil za ozemlje in zmagali so s francosko pomočjo Poljaki. Dobiček pa je imela pri tem tudi Rumunija, ki si je vzela že prej Besarabijo in del Bukovine. Nad 4 milijone Ukrajincev z Lvovom, Tarnopolom in delom Bukovine je dobila Poljska. Karpatska Rusija je zdaj čehoslovaška. To delitev razumemo le iz dobe v kateri je nastal ukrajinski nacionalizem. Hetmani so se borili za oblast s staro metodo, bogata dežela pa je sama dovolj velika, da vzpostavi pokret na boljši osnovi. V Galiciji so Ukrajinci že pred vojno pripravili tako osnovo, zastali carski del pa se je prebudil šele zdaj. Narodno prebujenje Ukrajincev je zadržala carska vlada in sicer posebno z odredbo leta 1876, ki prepoveduje uporabo ukrajinskega. Kulturno pa je tedaj Ukrajina odločala tudi vsesrsko bodočnost. V umetnosti je bila ekspanzivna. Kijevska arhitektura je prodrla na sever pred italijansko in zmagovala tudi v Moskvi. Gogolj je sicer pisal velikoruski, a Ševčenko je uveljavil domači jezik v svetovno literaturo in vsak pisatelj — Ukrajinec je nosil vede ali nevede narodno idejo med ljudstvo baš z vsebino svojih del, ki odlikuje življenje Ukrajine. Pokret Kirilo Metodijev se je širil tako hitro, da je ogrozil edinstvo ruskega naroda in vlada ga je zatrla le z največjim naporom; prepovedala je rabo ukrajinskega dialekt (leta 1876).

Ukrajinci so si začeli tedaj že ustanavljati svoje šole, ki so se spet pojavile l. 1894. V burni dobi in revoluciji l. 1905 je ukrajinsko vprašanje zmagalo. Ljudstvo in inteligenca sta našla svojo narodno zoper voljo carja, kajti ta narod je imel mnogo odličnih mož znanstvenikov in umetnikov, ki so spoznali svojo bodočnost. Univerza v Lvovu je bila ukrajinska.

Lenin je dal Ukrajini samoodlobo in to geslo je zmagalo. Dve tretjine dežele sta ostali v Sovjetski Rusiji. Odesa, Kijev, Harkov so danes ukrajinska mesta in vrši se sistematična ukrajinizacija uprave. Narodna šola je bila uvedena l. 1917, toda šele od leta 1923 dalje ima Ukrajina res svoje šolstvo. Najbolj zaveden je naddneprovski del. Narodna akademija je v Kijevu, kamor so se vrnili mnogi intelektualci. Letosnji jubilej akademika Gruševskega je postal narodna manifestacija, ki so se je udeležili gostje iz Galicije in Podkarpatske Rusije.

Njihovo gospodarstvo prednjači tudi pod sovjeti, saj pomni Črno morje okno v Evropo in ukrajin-

VELIK LJUBITELJ ŠPORTA

je danski kralj Kristijan. Na sliki ga vidite na saneli, s katerimi je dosegel že več rekordov

sko žito — zlato. Poleg sladkorne industrije se je tu razvila tudi druga moderna industrija vseh vrst do ladjedelstva. Harkov je ruski Manchester.

Sovjetska republika Ukrajina uresničuje ideal prvih borcev za narodno svobodo. Njen napredek pa vabi vse zunanje dele naroda v skupno državo. Toda ne vseh.

Mnogo ukrajinske emigracije je ostalo v tujini. V Nemčiji, na Češkem, v Jugoslaviji, vseh obrobah državah, v Franciji in Avstriji, posebno pa v Ameriki, kjer so med rojake našli novo domovino. Niti oni, ki žive v Poljski niso vsi za komunistično državo.

V Lvovu se vrši boj obeh struj. Sovjetska prevladuje med kmeti in delavci ter mlado inteligenco. Monarhistična pa med bogatimi sloji, od katerih se veleposestniki pogajajo s poljsko šlaho. Poljaki zatirajo obe, a so bolj popustljivi proti konzervativcem. Z njimi se razgovarjajo za načrt, ki bi jih združil kakor leta 1921.

Gospodarski problem je tudi je dro splošnega. Pol Avstrijo so imeli občine in okraji velika posestva, ki so jih pa Poljaki podržavili, 90% občin ima komisarije, ki so zelo zasovraženi. Šolstvo še ni, oziroma le poljsko; plebeis se je vršil letos in bi moral prinesiti 30 srednjih ter nad 2000 ljudskih. Pri plebeisu je sodelovala mladina, ki je v stalnem konfliktu s Poljaki. Poslanei in narodni svet so protestirali pri maršalu Pilsudskem, a uspeha še ni. Tudi rumunska vlada je najprej dovolila in potem zatrla plebeis. Razpoloženje ljudstva je zdaj še bolj nevarno in postavlja novo fronto — Rusi zoper Rumune in Poljake. Vprašanje je torej tudi politično in vodi v konflikt. Na rumunski strani je položaj še nevarnejši. "Univerzal", piše, da je bila tam že tretja suša in slaba letina. Polenta je glavna hrana (mamaliga) a še za to mora skrbeti dovoz. Vlada je morala dovoliti letos kredit 4 milijone lejev za pobijanje pelagre, ki se širi z gladom.

DNEVNIK ANGL. VIKARJA

Londonsko zdravniško društvo se je odločilo, da poda v svrhu razširjenja svoje zelo bogate strokovne knjižnice dnevnik vikarja Johna Warda sorojaka in sovrstnika Williama Shakespeara. Dnevnik itak nimajo nič skupnega z zdravniško vedo. So pa dragoceni, ker se dotikajo v šestnajstih letih rokopišanih zvezkih vseh količaj važnejših dogodkov tistega časa in sicer skrajno odkritosrčno. Na mnogih mestih se spominjajo tudi Shakespeara, ki je bil častitomu vikarju dober znanec. O njem pravi ta, da je služil dobre honorarje, od dveh dram bi lahko živel celo leto. Zdi se pa, da Shakespeare ni imel baš zaprte dlani in puščavniškega naturela. Po vikarjevih zapisnikih je umrl na posledicah neke preokropane noči. Dnevnik bo kupil najbrže Britanski muzej.

Atentat ljubosumne žene.

Jelena Ugren v Osijeku je živela dalje časa v skupnem gospodinjstvu z nekim Mato Vukasovičem. Nedavno jo je možakar zapustil. Ko ga je srečala Jelena te dni na ulici, mu je vrgla v obraz pest paprike ter ga s tem lahko telesno poškodovala.

DIEBEL NA PREIZKUŠNJI

Avstrijska družba za dušeslovna raziskavanja je povabila Pavla Diebla, naj pride svoje sposobnost pokazati dunajskim vrenčeliškim profesorjem in zdravnikom, ki da mu bodo zelo strogo gledali na prste. Temu povabilu se je Diebel takoj odzval in se določil kot torišče za njegove eksperimente veliko dvorano Zavoda za teoretsko fiziko. Pred izvajanjem se je ogledal profesor Thirring in zavrgel tezo, da bi šlo pri Dieblu v produkcijah za kakšen čudež ali za kakšno sleparstvo. Sleparstvo bi bilo, če n. pr. Diebel anesteziral svoje telo, če ga pa preiskovalna komisija ni mogla dognati. Nato je začel razkazovati svoje umetnost. Prebadal si je roko skozi in skozi z dolgo, bodalo podobno iglo, potil kri iz trebušne kože in pol kolonom, pričaral na dnu krvava znamenja kakor Terezija Neumannova ter si dal z lokom prestreliti prsa, ne da bi kazal najmanjšega znaka bolečin in ne da bi mu ostala najmanjša rana ali brazgotina na ranjenih delih. Ko si je prebodel roko z nesterilizirano iglo, je izjavil, da bi mu bila rana dalj časa vidna, če bi iglo d's'nficiral. Dokazal je torej tudi to, da je izredno nesprejemljiv za kužne bolezni. Njegovim točkam, ki jih je opravil vse z ljubeznivo zgovornostjo in dovtipnostjo, je sledil ves zbor z napeto pozornostjo. Posamezniki so izrazili kakšen dvom, ni pa bilo mogoče dobiti najmanjši dokaz o kakšni nepravilnosti.

Vsi jo ubogajo

V West Palm Beach, Fla., opravljajo na ulicah policijsko prometno službo dekleta, kakoršno vidite na sliki.

Rumunija

je zaprosila intervencijo Anglije v aktualnih vprašanjih vzhodne Evrope, kakor to trde angleški politični krogi.

Litovska ministra

Schilling (za pravosodje) in Mišdem (za finance) sta demisionirala, ker ni hotel izvesti Woldemaras rekonstrukcije kabineta.

DVOJČKA OSUMLJENA

UMORA

V starodavnem gorskem mestecu Goslaru je bil izvršen konec meseca avgusta zverinski umor, ki ga označujejo prominentni nemški kriminalisti kot najbolj kompliciranega, kar jih pozna nemška kriminalna zgodovina.

Dne 22. avgusta so našli v grmovju ob gozdni promenadi truplo 26-letne bolniške strežnice Pie Muderjev. Vsi znaki so kazali, da je bilo dekle pri belem dnevu zaklano. Pia je bila v vsem mestu znana in splošno priljubljena.

Umor, ki si ga ljudje niso mogli tolmачiti, je vzbujal v vsej okolici največjo senzacijo. To pa tembolj, ker o morilecu ni bilo nobenega sledu.

Edin indic za izsleditev morilca je bil blačni gumb, ki so ga našli v bližini umorjene deklice in ki se ga je držal kosček blaga. Sklepali so, da ga je odtrgala žrtev morilecu v strašni borbi za življenje. To je bilo za hanoversko policijo, kateri je bila zadeva poverjena, toliko ko nič. Šele po dolgotrajnem zasliševanju neštevilnih prič je policija ugotovila, da je veliko kritičnega dele več oseb v bližini umorjene bolniške strežnice neznanega možakarja, ki je sledil umorjeni tudi na najljubši ji prostorček v gozdu. Kljub vsemu pa policija lopova absolutno ni mogla izslediti.

Nekega dne pa je prejela hanoverska policija nenadoma od policije brunšviškega mesteca Kärntnustetten, ki je bila o umoru, tako kot vse druge, obveščena, obvestilo, da se je zglasil tam neki urednik, ki je povedal, da ga je obiskal par dni po umoru v Goslaru eden od njegovih bivših vojni tovarišev, ki ga je prosil, da naj mu posodi šivanko, da si prišije gumb. Možakar, Henrik Busse iz Vollbutla, da je bil videti zelo razburjen in raztresen. Hanoverska policija se je informirala potom brezličnega brzojava na vse strani in ugotovila, da se signalman dotičnega možakarja popolnoma ujema s popisom dozvednega morileca. Na podlagi informacij pri državnem policijskem arhivu je ugotovila policija dalje, da ima Henrik Busse brata-dvojčka, s katerim sta si na las podobna. Pa ne samo to: oba sta po pokliu strojnika, oba sta nastopila isti dan pri isti stotnji vojaško službo.

MOŽA ZAPELA V HLEV.

Lani je v nekem kraju Nemčije neka ženska zaprla svojega moža v malo in temno čumnato in ga pustila počasi hirati. Dajala mu je samo toliko hrane, da ni umrl. Moža je našla policija v strašnem stanju. Bil je ves kosmat in zanečarjen. Bil je tako izčrpan in izmučen, da niti govoriti ni mogel. Restijalno ženo je policija nato zaprla, moža pa oddala v sanatorij.

Nekaj slihega se je pripetilo te dni v Mahrersdorfu na Semmeringu. 68-letnega Karla Reiterja, ki je bil nekoliko slaboumen, je žena zaprla v hlev. To se je zgodilo začetkom decembra in starček je moral vso zimo čepeti brez odeje v nezakurjenem hlevu. Če je razbijal in razgrajal, mu je nečloveška žena zvezala roke na hrbtni in mu vtaknila robce ali eunjo v usta.

O dogodku je te dni izvedela policija. Mož je bil prevešan v bolnico, a žena so izročili sodišču.

Samomorilna epidemija v Varšavi.

Te dni se je pripetilo v Varšavi nič manj kot pet samomorov in dva poskušena samomora. Med drugim se je ustrelil neki letalski nadporočnik vsproje svojega predpostavljenega majorja, ki ga je ukoril radi njegovega lahkomišelnega življenja. Razven omenjenih samomorov se je pripetilo ta dan v Varšavi pet težkih avtomobilskih nesreč, pri katerih je bilo 8 oseb težko poškodovanih.

NAROCATE SE NA "GLAS NARODA"

Kako so odslovili Bismarcka.

V Drazdanh je izšla knjiga "Zaupni razgovori z Bismarckom", ki so jo sestavili po zapiskih pravnega svetnika Ferdinanda Philippa, nekdanjega dolgoletnega zaupnika železnega kancelarja. Med drugimi stvarmi pripoveduje o tisti zapiski tudi neke zanimive podrobnosti o Bismarckovem vedenju, potem ko je bil že odslovljen s pismom novega cesarja Viljema II.

Dva tedna po tej odslovlitvi, 4. aprila 1890, je stari kancelar povabil Philippa na kosilo v svoj dvorec v Friedrichsruhe. Tam je bilo zbranih nekaj najbližjih sodrnikov in prijateljev. Najprej je govoril Bismarck o čisto posmrtnih zadevah, potem je prešel na svojo odslovlitev, ki se je bila izvršila proti njegovi volji. Med pogovorom je izrazil kancelar svoje začudenje, da niso v tisku objavili znanega stavka, s katerim je bil sprejel svoj odpust: "Bil je pogreb prvega reda." Dostavil je: "Premišljen in pripravljen pogreb, ne da bi se bil pred njim zgodil samomor." Po kosilu je povabil Bismarckov sin Philippa na stran in ga je prosil, naj s svojim vplivom prepovira očeta, da bi ne vložil tožbe proti odpuščenemu dekretu. Vse družina je na protovola la takšno tožbo, ki bi bila očitno brez haska. Philipp je s kancelarjem res govoril, toda ta je venomer ponavljal, da je odpuščenca nezakonita, ker jo je sestavil in podpisal samo Viljem. Bismarck je dejal: "Sem dovolj star in vsem, kaj moram napraviti. Nočem, da bi mi kdo ugovarjal." Končno sta slon vstaj z vlakom. Razumljivo se zedinila, da sestavi Philipp pismo, s katerim bi zahteval uradno odslovlitev. Med setavo i ga pisma je pripovedoval Bismarck obširneje o vsej odslovlitvi zadevi. Mladi cesar je bil po njegovem — čisto pravilnem — naziranjju umenja, da je velik mož, nekakšen Fridrik Veliki, Aleksander Veliki ali Cezar. Ker so ga številni laskavi potrjevali v tem mnenju, se je čutil sposobnega, da bi vladal brez kancelarjev in ministrov. Hotel bi okoli same hlapec, ki bi izvrševali njegova povelja. Bismarcka je peklo posebno to, da so se poslužili proti njemu hinavščine in za vrtnosti. Če bi šli naravnost proti njemu, da bi se znal prilagoditi. Viljem se je vmešaval v njegove rodbinske zadeve in mu ni mogel edupustiti, da se je pogajal s poslanci. Kancelar se je hotel umakniti na podlagi vladnega poslovnika iz l. 1852, in je očital cesarju s pismom, v katerem je naznanil svojo namero, da se daje vplivati od laskavečev in širokustnežev ter da ne trpi nobenega nasprotja, ki ga vzbudi čut dolžnosti. Nato mu je naročil cesar, naj tisti poslovnik razveljavi, in ko je kancelar to odločil, je dobil povelje, naj gre. Dvanajst ur potem ga je prišel vprašat načelnik vojaškega kabineta, nato še načelnik civilnega kabineta, zakaj še ni vložil ostavke. Cesar mu ni dal niti 12 ur na razpolago, njemu, ki je služil dinastiji že štirideset let. Čakali so,

da Bismarck "prastovoljno" odstoji, med tem pa so ga na zmagaj pokrivali s častmi in so delali, kakor da ga hočejo še obdržati. To la stari državnik se ni hotel ukloniti, odločil se je, da ne bo igral komedije, češ, da odstopa prastovoljno. Težko mu je bilo, da so ravno na takšen način z njim po vsem, kar je bil napravil, toda vdati se ni hotel. Končal je svoje pripovedovanje s stavkom, da vidi bodočnost države radi cesarjevega absolutnega zavito vso v črne oblake. In bodočnost je pokazala, da se ni zmotil.

CERIMONIJE Z BELIM

SLONOM

Znano je, da je bel slon zelo redka prikazen in da ga Indijci zelo časte. V Siamu je bil slon simbol sreče in blagostanja in zato proslavljajo njegovo rojstvo z največjim pompom, deležen je najvišje milosti in uživa takorekoč raj na zemlji. Zadnji bel slon je bil rojen pred dobrim letom v kraju Těng Mai. Njegova mati je bila pripresta siva sloninja, ki je delala in opravljala slična koristna dela.

Pred dnevi, ko je mladič dopolnil prvo leto so ga z velikim pompom in sijajem prepeljali v prostoro kraljestva v Bangkok. Dočim se prejšnja leta te svete živali vvažali na bogato okrašeni čolnih, po reki navzdol, se je to pot beli bi mi kdo ugovarjal." Končno sta slon vstaj z vlakom. Razumljivo se zedinila, da sestavi Philipp pismo, s katerim bi zahteval uradno odslovlitev. Med setavo i ga pisma je pripovedoval Bismarck obširneje o vsej odslovlitvi zadevi. Mladi cesar je bil po njegovem — čisto pravilnem — naziranjju umenja, da je velik mož, nekakšen Fridrik Veliki, Aleksander Veliki ali Cezar. Ker so ga številni laskavi potrjevali v tem mnenju, se je čutil sposobnega, da bi vladal brez kancelarjev in ministrov. Hotel bi okoli same hlapec, ki bi izvrševali njegova povelja. Bismarcka je peklo posebno to, da so se poslužili proti njemu hinavščine in za vrtnosti. Če bi šli naravnost proti njemu, da bi se znal prilagoditi. Viljem se je vmešaval v njegove rodbinske zadeve in mu ni mogel edupustiti, da se je pogajal s poslanci. Kancelar se je hotel umakniti na podlagi vladnega poslovnika iz l. 1852, in je očital cesarju s pismom, v katerem je naznanil svojo namero, da se daje vplivati od laskavečev in širokustnežev ter da ne trpi nobenega nasprotja, ki ga vzbudi čut dolžnosti. Nato mu je naročil cesar, naj tisti poslovnik razveljavi, in ko je kancelar to odločil, je dobil povelje, naj gre. Dvanajst ur potem ga je prišel vprašat načelnik vojaškega kabineta, nato še načelnik civilnega kabineta, zakaj še ni vložil ostavke. Cesar mu ni dal niti 12 ur na razpolago, njemu, ki je služil dinastiji že štirideset let. Čakali so,

da Bismarck "prastovoljno" odstoji, med tem pa so ga na zmagaj pokrivali s častmi in so delali, kakor da ga hočejo še obdržati. To la stari državnik se ni hotel ukloniti, odločil se je, da ne bo igral komedije, češ, da odstopa prastovoljno. Težko mu je bilo, da so ravno na takšen način z njim po vsem, kar je bil napravil, toda vdati se ni hotel. Končal je svoje pripovedovanje s stavkom, da vidi bodočnost države radi cesarjevega absolutnega zavito vso v črne oblake. In bodočnost je pokazala, da se ni zmotil.

Naslednjega dne je bil v kraljevem dvorcu krst, ki so ga dvorni astrologi določili za točno predpisano uro. Ob 9 uri 26 minut in 24 sekund se je pričela slavna ceremonija, ki so jo spremljali gongji, piščali, bobni in cimbale. Kralj je nato sveto žival krstil in ji dal posebno ime, po naše: "Prekrasni gospod — beli slon". Nato mu je podelil posebno slaščico, dve rdeči sladkorni trstiki, na katerih sta bili vžgani imeni svetega slona. Končno so slona pokrili s krasno odejo, okrašenjo z briljanti in dragimi kamni. Oko vratu pa nosi gednaj verige iz masivnega zlata.

NA ČAST FRANCOSKIMA LETALCEMA

Ko sta dospela v Washington francoska letalca poročnik Diendonne (na levi) in Joseph Le Brix (na desni) so jima priredili svečan sprejem. Slikana sta s predsednikom Coolidgeom in francoskim poslanikom Paulom Clavelom.

IZ AVSTRALIJE NA NOVO ZELANDIJO

sta poletela poročnik Monerief in kapitan Hood. Razdaljo, ki znaša 1250 milj, sta premerila v trinajstih urah.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

F. de BAILLEHACHE.

USODNA PARTIJA

Bilo je v Rimu, lani na pomlad. Grof Bellsguardi nas je povabil v svojo ložo v gledališču. Dajali so moderen komad, poln zagonetke in parabol in občinstvo se je dolgočasilo.

Pred nami se je odprla loža in v njej se je pojavila dama. Lepa, visoka in vitka ženska z božanskim profilom.

Stopila je naprej; otožen usmev ji je igral na ustnih in jedva da se je odzivala pozdravam, ki so ji prihajali z vseh strani. Utegnilo ji je biti štirideset let; niti žalostne resna obleka je ni delala starejša.

Ko je sedla, so se vsa kukala mahoma namerila nanjo.

"Ali jo poznate?" je vprašala mali Fabulet grofa Bellsguardija. Grof ni odgovoril.

"Da," je potem zamišljeno odvrnil. "Ime ji je Giorgia Sant-Andrea, preje pa se je zvala baronesa Sorpigliosi. Ali to je celo povest..."

"Giorgia je bila krasotica," je povzel čez čas. "Da ugotovi svojima roditeljima je vzela barona Sorpigliosi; govorili so, da je imovita."

Mož je bil lahkoživec in je svojo ženo zanemarjal. Zato je razumljivo, da si je drugod skušala najti zabave. Saj me razumete! Po treh letih je Giorgia hodila le še z Egidiom — imenujmo ga kratko Egidija, njegovo rodbinsko ime je za nas brez pomena.

Sorpigliosi in Egidij, soprog in ljubimec, sta v klubu redno kvartala in ves odlični Rim je z zanimanjem opazoval ta srečanja.

Ali tako ni moglo dolgo ostati. Ljudje so se jeli zgražati in pojavljale so se govorice, da bo Vatikani, kjer je Sorpigliosi imel v glednega strica, zakon razveljavil. Znanec so se vznemirjali, baron, Giorgia in Egidij pa kakor da ni- so čuli ničesar.

Nekega poletnega večera je bil v restoranu "Pineo" velik dimerples in kvartanje sta trajala pozno.

STISNEN DO SMRTI

Ko začne postajati delo okorelo, ko postane gibanje bolestino, je to ponavadi znamenje, da ledice niso v redu. Ohranite te organe zdrave. Pijte dosti vode in poskušajte

Stalno pomirjačo odvajalno sredstvo, slavno iz leta 1896. V treh velikih in vseh lekarnah. Garantirano kot oglašeno.

Glejte, da bo ime Gold Medal na vsaki likitji. Ne kupujte nadomestkov.

ZA VLOGE NA

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

4%

Obrestovanje se prične s prvim vsakega meseca.

VARČEVANJE je za delavca največjega pomena. Tekom življenja se pojavljajo neprilike nenapovedano. Prihranki so v si- li njegova edina pomoč, banka, kjer jih ima naložene, pa najboljša pribežališče.

NALAGAJTE svoje prihranke varno in obrestonosno pri —

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

ČEVljARSKA INDUSTRIJA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Po poročilu, ki ga je izdal Bureau of Labor Statistics, je bilo leta 1925 v obratu 1460 tona čevljev, ki so zaposlovali okoli 207 tisoč delavcev. Produkcija vseh teh tona je znašala v tem letu 323 in pol milijona parov čevljev.

Država Massachusetts je prva, kar se tiče produkcije čevljev; bilo je v njej 595 podjetij z 69.000 delavci. Za njo prihajajo zaporedoma države New York, Penn-

sylvanija, Ohio, Maine in New Jersey.

Vsak delavec je v državi Ohio povprečno izdelal 1242 parov čevljev na leto, v državi New York pa 1837 parov. Povprečni zaslužek delavca je znašal \$1090.

Preejšnje število podjetij vzdržuje takozvani bonus sistem. To lo je v njej 595 podjetij z 69.000 delavci. Za njo prihajajo zaporedoma države New York, Penn-

OD SVETOPISEMSKEGA LJUDSKEGA ŠTETJA PA DO DANES.

Nedavno smo čuli, da je nekega petka vsa Turčija ostala doma, do čim je 50.000 uradnikov izvajalo prvo ljudsko štetje v Turčiji. Preštevane prebivalstva pa je dokaj stara naprava. Že v Svetem Pismu stoji, kako je Gospod velel Moj-

zesu: "Preštej vse sinove Izraela po njihovih družinah in očetovih hišah, vse moške od dvajsetega leta naprej, ki so v stani vojskova- ti se". In Mojzes s pomočjo brata mu Arona je nabral podatke prvega ljudskega štetja, o katerem kaj znamo. Mojzesovo poročilo o ljud- skem štetju še danes lahko vsak- do čita v četrti knjigi Svetega Pi- sma, ki se primerno zove "Števi- la".

V primeri s tem prvim ljudskim štetjem se zdi cenzus, ki ga je na- ložil Viljem Normanski takoj vo- osvojitvi Angleske, kot nekaj mo- dernega. Naročil je svojim slu- žabnikom leta 1085, naj zabeleži- vsakega gospoda in kmeta, vsako polje, vsakega vola, vsak mlin, vsake graščino, vsak jež in vsak plug, in vrednost teh in (glej mo- dernost) naravnost bogastva, goz- de, njive in reke, ki so sposobne za deličkanosni razvoj. To poročilo dandanes nečitljivo razun za uče- njake, tvori danes eno izmed naj- bolj dragocenih starin Angleske.

Zružene države, da si novinka v vrsti civiliziranih dežel, so bile vondane ena izmed prvih držav, ki so ustanovile moderni način ljudskega štetja. Prva dežela je bila pravzaprav Švedska, ali An- gleška, Francija in Rusija so še le deset ali dvajset let po Združenih državah nobile potrebo rednega preštrevanja nosov svojih držav- ljanov. Rusija je izvedla prvo ljud- sko štetje še le leta 1897. S svojim ranim začetkom so Združene dr- žave razvile največji statistični urad na svetu.

Jako pobozni naseljenici Ameri- ke so malone onemogočili prvo ljudsko štetje, kajti spomnili so se nekega drugega, manj srečnega ljudskega popisa v Svetem Pismu. Satan se je postavil proti Izraelu, opozorili Davida, da je dal pre- šteti ves Izrael od Biršebe celo tja do Dana. In kaj se je zgodilo? Bog je bil zlovoljen; zato je udaril po Izraelu. Gospod je poslal kugo nad Izrael in padlo je Izraela 70.000 mož.

Prvo ljudsko štetje pa seveda ni prineslo nikakih takih svetopi- semskih strahot in maršali so se po devatih mesecih prinesli pred- sedniku Washingtonu poročila iz vseh izvirnih držav, razun Ver- monta, Rhode Island in South Ca-

linje. Vermont in Rhode Island sta kasneje pristopila k Uniji, a v South Carolini niso mogli marša- li najti nikogar, ki bi prevzel služ- bo popisovalca za en dolar za vsa- kih 150 prešteti glasov.

Kdor danes obišče Census Bu- reau v Washingtonu, more videti v ljudskoštevnih zapisnikih imena slavnih Amerikancev in odgovore ki so jih dali na vprašanje zapi- sateljev. John Hancockova druž- na je zapisana kot obstojeca "iz- dveh belokožnih moških čez 16 let, treh belokožnih žensk, sedem dru- gih oseb (bržkone služinčadi), sužnjev nič". Napredek po 70 letih se odraža v podatkih o Lin- colnu, po ljudskem štetju l. 1860: "Starost 51 let, oženjen, odvetnik, vrednost nepremičnin \$5000, dru- ga imovina \$12.000, rojstni kraj Kentucky".

Končno tiskano poročilo prvega ljudskega štetja v Združenih dr- žavah, izvedenega leta 1790, je ob- segalo 56 strani in stalo je nekaj čez \$44.000. V njem je bilo našte- jih 3.893.635 prebivalcev, od ka- terih je bilo 694.280 sužnjev. Po- ročilo leta 1920 pa je obsegalo 14 knjig, skupnih 12.496 strani in ljudsko štetje je stalo 23 milijonov dolarjev.

Nastitih je bilo 105.710.620 pre- bivalcev.

Namesto enega splošnega ljud- skega štetja vsakih deset let Cen- sus Bureau danes izvaja 104 ljud- skih štetij poleg velikega deset- letnega, nevštevilne razne statisti- ne študije. En cenzus, za katere se podatki nabirajo vsak teden, po- kazuje število novorojenčkov. Tu se zares vdi natančno kugicev- stvo o prebivalstvu Združenih dr- žav.

Moderno ljudsko štetje se bavi z najpodrobnejšimi podatki, ki se nestrokovnjaku dostikrat dozdo- vajo malenkostni. Najdemo na pri- mer v statistikah, da se nekeje v Iowa nahaja človek, ki dela 44 ur na teden in upravlja stroj, ki dvi- ga gips na površino. V statistikah Census urada najdete ne le števila moških, ženskih in otrok, marveč kaj delajo, kako šolo pohajajo, ko- liko ta ali ona industrija proizve- ra, koliko delavcev je v njej, ko- liko zaslužijo itd. Najdete v njih tudi, koliko stane to in ono, kaj se prodaja in koliko v trgovinah tega ali onega blaga. To vse je se- veda velikanse važnosti v dana- nji komplicirani človeški družbi.

Nova moč za ostarele ljudi

Kadar ostareli ljudje opazijo, da se njih zdravje in moč znižuje, tedaj bi morali jemati Nuga-Tone, le par dni in o- pazili bi, kako se jim vrača moč in zdravje. Nuga-Tone daje novo moč in krepkost živcem in drugim važnim or- ganom. Človeki dahi in telesu da popo- lnomo novo življenje.

To pa velja tega ker je graditelj živ- cev, moči in zdravja, in Nuga-Tone je zelo priporočljiv proti oslabelosti, želo- čnim, ledvičnim in mehurnim nevroz- am, izgube teže, slabega apetita, glav- bole in enakih boleznih. Kupite še danes eno steklenico pri vašem lekarnarju in postusite. Jamčeno, da se denar vrne ako ne pomaga.

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

—ADVT—

VELIKONOČNI SKUPNI IZLET

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

priredimo s parnikom

"PARIS"

DNE 24. MARCA 1928. (I. A. M.)

Potniki bodo imeli tedaj spremljevalca, ki jih bo spremljal skozi do Ljubljane, gledal bo na to, da bodo vsi udobno poto- vali ter skrbel za vso prtljago.

CENA VOZNEMU LISTU III. RAZREDA

do LJUBLJANE	\$114.67.	Za tja in nazaj	\$206.—
do TRSTA	\$102.50.	Za tja in nazaj	\$177.—

Rezervirane imamo lepe zračne kabine v sredini parnika. — Hrana in postrežba izvrstna.

KDOR JE NAMENJEN POTOVATI, NAJ SE ČIMPREJE PRIJAVI

II. SKUPNI ali MAJSKI IZLET

s parnikom

"PARIS"

priredimo

DNE 12. MAJA 1928 (I. A. M.)

Tudi tedaj bo pridružen potnikom spremljevalec skozi do Ljub- ljane in jim šel na roko v vseh ozirih. Kdor se je vdeležil naš- ših dosedanjih izletov, se je prepričal, da se tedaj najbolj u- dočno in brezskrbno potuje.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

EPOHALNI IZUM.

Avstralskemu kemiku Lloydju se je posrečilo izumiti nov način bar- vanja blaga. Sedem let je delal poizkuse in slednjič se mu je posre- čilo najti način barvanja, ne da bi blago pri tem kaj trpelo. Lloyd- dov način barvanja ima tudi to prednost, da se da barvano blago prati in sušiti na soncu, ne da bi obledelo, kar je bilo doslej izklju- čeno. Po tem načinu se da blago barvati z enakim uspehom svetlo ali temno.

Izumitelj je demonstriral to važ- no odkritje pred strokovnjaki, ki so priznali, da je njegov izum epo- halnega pomena. Pobavral je pe- strobarvno blago z novo barvo, ne da bi se pri tem temeljne barve kaj spremenile. Posebno fino bla- go bava tako, da ga sploh ne zno- či. V Avstraliji se je že ustanovila delniška družba, ki bo izkorišča- la ta izum.

Resni nemiri v Indiji.

Pred kratkim je dospela v Bom- bay angleška ustavna komisija, ki jo vodi liberalce Simon. Indijci so odločno proti tej komisiji, ker vi- dijo v njej samo poizkus utrditve angleškega gospodstva nad Indijo. Indijci ne priznavajo angleške- mu parlamentu pravice, da sklepa o indijski ustavi, temveč to pravi- o ima le svobodno izvoljen irski parlament. Zato so pozdravili pri- hod angleške ustavne komisije z velikimi demonstracijami, ki so dobile ponekod nase resen zna- čaj. Obenem pa so tudi razvili naj- večjo akcijo za bojkot angleškega blaga. Zadnja poročila o vseh teh protiangelskih akcijah pravijo: V Kalkuti stakajo pristaniški de- lavci in tu je prišlo celo do bari- kadnih bojev. V Madrasu je pri- šlo do krvavih bojev. V Kalkuti vzejo po ulicah oklopni avtomo- bili. Kljub temu je prišlo na več straneh do spopadov. V Madrasu je streljala policija na demonstran- te. V Bombaju je bilo več trgovin demolaranih, ker niso bile zaprte v protest proti prihodu angleške komisije. Slične vesti prihajajo tu- di iz drugih mest Indije. Tristomi- lijonski narod zahteva vedno od- ločnejše svojo svobodo.

Predno potvrdite kakr korak, očitne nam.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v sta- ri kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vsi naša dolgoletna iz- kušnje vam mi zmoremo dati naj- boljše pojasnila in priporočila, vedno le provostne brezparke.

Tudi nedržavljanu zmoremo po- toovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati pro- šnjo vsaj en mesec pred odpoto- vanjem in to naravnost v Washing- ton, D. C. na generalnega nasel- nika komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, am- pak ga mora iti iskat vsak pr- silice osebo, bodisi v najbližji na- selniški urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, ka- kor kdo v prošnji zaprosi. Kdor po- tuje brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Juzo- slavije bo pripisanih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške dr- žavljanke, ki žele dobiti sem stari- še in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljan pa zmore- to dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.

Predno potvrdite kakr korak, očitne nam.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street NEW YORK

ŽELIM

DOBITI DELO NA FARMU.

najraje pri Slovencih z živinorejo. Zmožen sem vsakega dela. Voljam sem tudi kupiti ali vzeti v najem kaj sličnega. Prosim, če kdo kaj ve, da mi sporoči. — John Janesh, 3229 W. 52. St., Cleveland, Ohio. (3x 23—25)

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj pro- daja; prav vsakdo priznava, da imaje čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

v "Glas Naroda"

Turkinja Nejate Hanoum

ki je skomponirala novo turško narodno himno.

IŠČEMO DOBRE ŠIVALKE

za moške klobuke na malem stro- ju, dobra plača, stalno delo.

Sil-Gor Hat Co., 192½ Greene St., New York, N. Y. (2x 24&25)

STAR PAPAGAJ

Mrs. J. W. Hibben v Omaha, Neb., ima 75 let starega papagaja. Svoj čas je bil last predsednika Urjemina Harrisona.

DIANA

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

8

(Nadaljevanje).

— Kako moreš le vprašati kaj takega, moje drago dete? Jaz vem se sedaj, kako te ljubim, ko moram skrbeti zate. Ne misli pa na smrt! Ne smeš misliti na to. Ti nam moraš ostati! Kaj naj postane iz nas, — iz strica Hermana, če bi nas hotela zapustiti!

Diana je prišla zreti z velikimi, nemirnimi očmi.
— Kaj bo postalo iz vas? Teta Brigita, ali bi morali končno celo z Dorneck, — če bi morala jaz — umreti?

Gospa Steinach je globoko vzdihnila.
— Da, dete — potem bi bili brez doma ... Oči Diane so se razširile od strahu.

— O ne, ne! — Stric Herman brez doma, — proč z Dorneck, — z njegovimi ubogimi, hromimi udi! Ne, ne — to ne sme biti! — To ne more biti, — je prosila, vsa iz sebe.

Gospa Steinach jo je nežno in pomirjevalno božala.
— Bodi mirno, dete moje, ne misli na to, ker te razburja in škoduje! Bodi mirno.

Diana pa je stekala vzdihnila.
— Jaz mirna? Kako morem biti mirna, če moram misliti, da se hoče pogati strica Hermana in tebe z Dorneck, če bi jaz umrla?

— Bratrance papata bo nato podedoval Dorneck? Tega ne bo. Moj oče ni hotel tega in tudi jaz nečem. Jaz hočem, da vi podedujete Dorneck, vi in Lotar. Ali ne morem napraviti testamenta, teta Brigita?

Gospa Steinach je žalostno zmajala z glavo.
— Proti temu bi se takoj boril gospod Dorneck, bratrance tvoje očeta in nas bi se smatralo za ljudi, ki preže na dedščino. Tak testament pa bi bil tudi neveljaven. Sedaj pa moraš počivati, Diana.

— Ne, ne, teta Brigita. Jaz bi ne hvela nobene mirne ure več ter bi neprestano mislila na to, da se bo mojega ubogega strica Hermana poglaval z Dorneck. Pomagaj mi vendar, draga, ljuba teta, da zopet najdem mir. Ti si vendar tako razumna! Ali ni nobenega sredstva, da bi vas ohranili v Dornecku?

Stara dama je krčevito stisnila roki. Več kot enkrat si je tekem nemirnih zadnjih dni predložila isto vprašanje. In le en odgovor, le en izhod le našel. V najskrivnejšem kotu svojega srca je včasih gojila željo, koje izpolnenje je vsebovalo obenem tudi rešitev tega vprašanja.

Ali naj pokaže Diana ta izhod?

Skoro proti njeni volji so ji silile besede preko njenih ustnic.
— Mi vendar nismo v sorodu s teboj, Diana. Bratrance tvoje očeta bi podedoval Dorneck — če bi umrla ti neporočena. Nato pa sploh ne misliš.

— Neporočena? — je rekla Diana lahno predse. Nato pa se je namakrat zvrnila. Z velikimi očmi je zrla naravnost v obraz Brigite ter vprašala nato hitro: — In če bi bila poročena, — potem bi moj mož podedoval Dorneck?

— Da, dete moje.

Diana je prišla njeni roki in oči so ji žarele od mrzlice.

— Potem ti je treba le poročiti me z Lotarjem, da vam ostane Dorneck?

Gospa Brigita se je prestrašila. Ali je uganila Diana njene misli? Ob istem času pa se je tudi vzbudila v njej vroča želja po rešitvi. Hripava od razburjenja je odgovorila:

— Da, Diana, potem bi nas ne mogel nikdo več spoditi z Dornecka. Ne bilo bi nam treba iti brez domovine v svet, kot takrat iz Buchenaua. V tem slučaju pa bi bilo tisočkrat huje.

Diana je zaprle svoje oči ter ležala kot mrtva. Nato pa je rekla pritajeno, kot z nasprotne strani praga zavesti:

— Potem bi bila jaz vajino dete — kot Lotar, potem bi imela pravico do vajine ljubezni in Lotar bi bil moj pravi brat. Pusti, da te premislim.

V svoji srčni nedolžnosti in čistosti ni očitno niti razumela, kaj bi pomenjala taka zveza. Zdelo se ji je, da bi se ji ježila po rešitvi. Hripava od razburjenja je odgovorila:

— Da, Diana, potem bi nas ne mogel nikdo več spoditi z Dornecka. Ne bilo bi nam treba iti brez domovine v svet, kot takrat iz Buchenaua. V tem slučaju pa bi bilo tisočkrat huje.

Diana je zaprle svoje oči ter ležala kot mrtva. Nato pa je rekla pritajeno, kot z nasprotne strani praga zavesti:

— Potem bi bila jaz vajino dete — kot Lotar, potem bi imela pravico do vajine ljubezni in Lotar bi bil moj pravi brat. Pusti, da te premislim.

V svoji srčni nedolžnosti in čistosti ni očitno niti razumela, kaj bi pomenjala taka zveza. Zdelo se ji je, da bi se ji ježila po rešitvi. Hripava od razburjenja je odgovorila:

— Da, Diana, potem bi nas ne mogel nikdo več spoditi z Dornecka. Ne bilo bi nam treba iti brez domovine v svet, kot takrat iz Buchenaua. V tem slučaju pa bi bilo tisočkrat huje.

Diana je zaprle svoje oči ter ležala kot mrtva. Nato pa je rekla pritajeno, kot z nasprotne strani praga zavesti:

— Potem bi bila jaz vajino dete — kot Lotar, potem bi imela pravico do vajine ljubezni in Lotar bi bil moj pravi brat. Pusti, da te premislim.

V svoji srčni nedolžnosti in čistosti ni očitno niti razumela, kaj bi pomenjala taka zveza. Zdelo se ji je, da bi se ji ježila po rešitvi. Hripava od razburjenja je odgovorila:

— Da, Diana, potem bi nas ne mogel nikdo več spoditi z Dornecka. Ne bilo bi nam treba iti brez domovine v svet, kot takrat iz Buchenaua. V tem slučaju pa bi bilo tisočkrat huje.

Diana je zaprle svoje oči ter ležala kot mrtva. Nato pa je rekla pritajeno, kot z nasprotne strani praga zavesti:

— Potem bi bila jaz vajino dete — kot Lotar, potem bi imela pravico do vajine ljubezni in Lotar bi bil moj pravi brat. Pusti, da te premislim.

V svoji srčni nedolžnosti in čistosti ni očitno niti razumela, kaj bi pomenjala taka zveza. Zdelo se ji je, da bi se ji ježila po rešitvi. Hripava od razburjenja je odgovorila:

— Da, Diana, potem bi nas ne mogel nikdo več spoditi z Dornecka. Ne bilo bi nam treba iti brez domovine v svet, kot takrat iz Buchenaua. V tem slučaju pa bi bilo tisočkrat huje.

Diana je zaprle svoje oči ter ležala kot mrtva. Nato pa je rekla pritajeno, kot z nasprotne strani praga zavesti:

Ruski kmetje in sovjeti.

Katastrofalni padec pridelkov so plačali kmeti vsjo ceno, kakor je prisilili sovjete, da so morali temeljito revidirati svoje postopanje do kmetijskega prebivalstva. Hoteli so prisiliti kmeta, da dobavlja svoje pridelke na pol zastoj v mesto, a dandanes morajo priznati, da te ne gre. Kmet noče delati zastoj, temveč hoče za svoje pošteno delo tudi pošteno plačilo. In ker plačila ni bilo, je zmanjšal produkcijo in s tem so šli po vodi vsi sovjetski računi, da bi z izvozom kmetijskih pridelkov omogočili dvig ruske industrije.

Kmet, ko polje svoje pridelke v mesto, hoče izvršiti dvojno opravilo. Prodati hoče svoje pridelke in z izkupičkom kupiti stvari, ki jih potrebuje. Vsa trgovina v Rusiji je državna in zato birokratična, da je vseskozi neekonomična. Vsi izdelki so razdeljeni v razne vrste in skupine, nihče pa se ne briga, da bi izdelki prišli na trg, kjer jih ljudje zahtevajo. Tudi je tem birokratom vseeno, ali prodajo svojo blago ali ne, ker oni imajo svojo fiksno plačo in izgubo plača država.

Zato so se dogajale naravnost neverjetne stvari in ravno te dni odkrivajo sovjetski listi vse napake birokratizirane trgovine. Tako je prišel v januarju kmet v sovjetsko trgovino in tu mu niso mogli ponuditi nič drugega kot — slanine. Na vasi so pošiljali cele zaloge pudra in kozmetičnih sredstev, kmet pa je potreboval blago za obleko. Vsakdanja stvar je tudi, da dobe kmetje pozimi letno poletni pa zimsko blago.

Poleg tega pa se je v sovjetskih trgovinah na debelo kradlo in sleparilo. Vse to je seveda kmeta ogorčilo in ravno tako sovjetske novinarje, ki so končno izprevideli, da kmetu pod takimi razmerami pač ne preostane nič drugega, ko da zmanjša svojo produkcijo.

Zato so se začeli po vsej Rusiji procesi proti brezvestnim uradnikom v sovjetskih trgovinah in nekateri poečno veliki grešniki so bili celo ustreljeni (Novikov in drugi). Istočasno pa se so pričeli tudi procesi proti priv. nim trgovcem zaradi spekulacije. Ti trgovci so bili poečno eni, ki so kot čini omogočali, da sploh ne ni v Rusiji zamrla vsa trgovina. Ravno zato pa so bili vidni dokazi, da je trgovina po komunističnih načelih nemogoča in da je kapitalističen način edino mogoče sistem v gospodarstvu. Ker so bili dobri bri trgovci, zato so morali diskreditirati sovjetski sistem in zaradi tega svojega "greha" so bili tudi obsojeni.

Tako so bili obsojeni trgovci, ker

PRATIK IN KOLEDARJEV

Imamo še nekaj v zalogi. Pratika stane 25 centov. Koledar pa 50 centov. Koledar ima letos izredno zanimivo vsebino: razprave, povesti, slike, šala, zanimivosti itd. Blaznikova Pratika je našim rojakom jako priljubljena. Še v starem kraju so je bili vajeni in je tudi tukaj ne morejo pogrežati. Naročite takoj.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York City.

RAD BI IZVEDEL

za svojega brata JOE BOJC, ki se je nahajal leta 1913 nekje v Joliet, Ill. Prosim ceneje rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se mi sam zglaš, ker mu imam poročiti več važnih stvari iz starega kraja. — John Bojc, P. O. Box 571, Bracebridge, Ont., Canada. (2x 25&25)

KJE JE MOJ BRATRANEC FRANC

KROPEC, ki je pred več leti odpotoval v Ameriko in nam pisal enkrat, pa ni omenil nič svojega naslova. Doma je pri sv. Florjani pri Rogateu. Če kdo kaj ve o njem, ali pa če sam čita te vrstice, naj se oglasi sestrični Katarina Gobec, omož. Koceli, Matija Gubca ulica, št. 2, Celje, Jugoslavija. (2x 24&25)

OVKETINE & GLAS NARODA

stanove popolnoma avtonomen oddelek, ki bo nakupoval v tujini manufakture in druge izdelke ter jih prodajal kmetom po lastni ceni. Na čelu tega oddelka bo Sokolnikov.

Če se ta vest potrdi, potem se more govoriti o drugi veliki zmazi kmeta nad komunizmom. Prva zmaga je bila, da je kmet tudi lastnik zemlje, ki jo obdeluje, druga pa bo sedaj, ko bo kmet dobil za svoje pridelke ono ceno, ki jo zahteva. Ne bo več kmet samo zastoj oddajal svoje pridelke v mesto, temveč dobival bo za njih izdelke iz tujine.

Vas je močnejša od mesta, agrarizem nad socializmom.

Premogemu ali boleznemu Uriniranju starih ODPOMORE Santal Midy V vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠI Slovenski Rekordi ZA FEBRUAR

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
vam zamore poslati
NAJNOVEJŠE REKORDE ZA MESEC
FEBRUAR

Columbia.

25074F [Sokolska Koračnica
[Kje je moja ljubica —

Hojerjev Trio

25075F [V Slovo

[Slovenske pesmi —

Duet pojeta J. Lausche in M. Udovich

25076F [En let in pol

[Ljubca moja —

Duet pojeta J. Lausche in M. Udovich

12069 [Lastavica Valček

[Smiluj mi se, Valček —

Ruski Novitetni Orkester

Posebno priporočamo pesmi znanih rojakinj, umetnic J. Lauschetove in M. Udovich. Srečno sta izbrali krasne narodne pesmi in sta jih mojstrsko zapeli.

Victor.

80331 [Izgubljena pesem. Polka

[Jolietška Slovenka —

Dietzman Brothers Orkester

80332 [Amerikanec na obisku v stari

[domovini

[Amerikanec se poslavlja od

[rojstnega kraja, Adria peveci

80333 [V krčmi. I. del.

[V krčmi. II. del. — Adria peveci

80334 [Gozdni zvok. Trunplan

[France. Polka —

Dietzman Brothers Orkester

VSI ZGORAJ NAVEDENI REKORDI SO
10 INČEV ŠIROKI ter STANEJO po 75c.

68923 [Ženitovanje. I. del.

[Ženitovanje. II. del. — Adria peveci

68924 [Romanje k Materi Božji. I. del.

[Romanje k Materi Božji. II. del.

Adria peveci

TA DVA REKORDA STA ŠIROKA 12 in.
TER STANEJO PO \$1.25.

Vsaki pošiljlatvi priložimo 300 IGEL brezplačno.

MANJ KOT ŠEST PLOŠČ SE NE POŠLJE

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Letanje parnikov Shipping News

25. februarja:
Paris, Havre
Santonia, Trst (SKUPNI IZLET)
Minnetonka, Cherbourg
29. februarja:
George Washington, Cherbourg, Bremen
1. marca:
Berlin, Cherbourg in Bremen
Hamburg, Cherbourg in Hamburg
2. marca:
Beregaria, Cherbourg
3. marca:
Leviathan, Cherbourg
6. marca:
Conte Grande, Napoli, Genova
8. marca:
Dresden, Cherbourg, Bremen
10. marca:
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Columbus, Cherbourg, Bremen
Roma, Napoli, Genova
Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
15. marca:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
17. marca:
Ille de France, Havre
Olympic, Cherbourg
Conte Rosso, Napoli, Genova
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
20. marca:
President Wilson, Trst
Muenchen, Cherbourg, Bremen
21. marca:
Aquitania, Cherbourg
America, Cherbourg, Bremen
22. marca:
New York, Cherbourg, Hamburg
23. marca:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
George Washington, Cherbourg, Bremen
25. marca:
Berlin, Cherbourg, Bremen
31. marca:
Santonia, Trst
Majestic, Cherbourg
Arabie, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Republie, Cherbourg, Bremen

FARMA NAPRODAJ

30 akrov, hiša, šest sob, opremljeno, barn (skedenj), kokošnjak, v zdravem kraju v New Jersey. Ni moskitov. Tekoča voda za kopanje in plavanje. Pripravno za letovščarje. 55 milj od New Yorka. Farma je poceni naprodaj. — Peter Rode, 929 Van Wagnen Place, North Bergen, N. J. (3x 23—25)

SLOVENSKO AMERIKANSKI Koledar za leto 1928

ima sledečo vsebino:

Blagohotna poslanica nekaterim rojakom v domovini.
Koledarski del in raznostrosti.
Postavni prazniki v različnih državah.
Slamnikarska obrt in slovenski slamnikarji.
Hudičeva noga.
Rojstni mesec in značaj ženske.
Naglica v modernem prometu.
Kralj Ferdinand.
Cesarica Charlota.
Ustreljeni vojak.
Lindbergh — Chamberlain — Byrd.
Zgodba o ljubezni.
Dežela "Suho giljotine".
V Idriji.
Roka.
O tobaku.
To je Kizmet.
Kitajska.
Rudar.
Iz Rock Springs, Wyo.
Mora.
V premogovniku.
Strah.
Naše stare korenine.
Usajeno je.
Tri črte o slovenski goverici.
Succo in Vanzetti.
Kako sta umrla Sacco in Vanzetti.
Resnice in rečenice.
Šaljivke in nagajivke.
Dolnobe o dedščinah.

Koledar KRASI OBLO

LEPIH SLIK

Stane

50c

s poštnino vred.

SLOVENIC

PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.,

New York

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 23. marca. — 20. apr.

(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebnih kabinah z vsami modernimi udobnostmi. — Pijača in slavnostna francoska kuhinja. Izredno nizka cena. Zajemite si prostor za vožnjo novega velikana

Ille de France 16. marca.

(Ob polnoči.)

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 State Street,

N. Y. York, N. Y.

V in IZ

JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA

z našimi znanimi parniki:

NEW YORK, ALBERT BALLIN,

HAMBURG, DEUTSCHLAND,

RESOLUT, BELLAIR,

CLEVELAND,

WESTPHALIA, THURINGIA

Nenadkriljiva pot za potovanje in kuhinja v vseh razredih.

EVROPSKI POTOVANJA

POD OSEBNIM VODSTVOM

\$198.—

Iz NEW YORKA do

LJUBLJANE in NAZAJ

v modernem 3. razredu.

(Volni davki posred.)

TEDENSKA ODPLUTA

HITRO POŠILJANJE DENARJA

PO NIZKIM CENAM

Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

Hamburg-American Line

United American Lines, Inc.

General Agents

28 BROADWAY, NEW YORK

HOLLAND

AMERICA LINE

POTUJTE UDOBNO

HITRA IN DIREKTA VOŽNJA V

JUGOSLAVIJO

preko Boulogne-sur-Mer, FRANCIA

Znižanje vožnje v III. razredu

Od New Yorka do Ljubljane

in nazaj: \$198

in volni davki.

Potovanje s parnikom Holland-America

Line pomenja udobnost, domače razporeditve, neprekosljivo kuhinjo in

postrebo.

Za podrobnosti vprašajte svojega lokalnega agenta ali

HOLLAND AMERICA LINE

24 STATE ST., NEW YORK CITY

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA", NAJVEČJI

SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.

DRŽAVAH.

(Dalje prihodnjilj.)